

Noget, hvorved de mere have undergravet deres egen Betydning, end naar de formeget have villet gaade irette med Regjeringen; de have gjort langt mindre Skade, naar de have taalt formeget af Regjeringen, end naar de have taalt for lidt. Regjeringsmagtens overvattede Herredømme har langt sjældnere undergravet Statens Styrke og indre Ro, end Repræsentationernes altfor voldsomme, altfor stærke, altfor indgribende Indblanding i Regjeringsmagtens Virksomhed. Det er denne Betragtningssmaade, som jeg gjentagende og gjentagende lægger for de Herrer, for at formaade dem til at bevilge i denne Retning saameget som muligt, og lade det, der saa bliver udenfor Bevillingen, staae som en virkelig Gjenstand for Erstatning. Hvad vil det sige, ikke at bevilge disse Beløb, og ved Siden ders af ikke gøre dem til Gjenstand for Erstatning? Hvad skal det blive til? Det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 1ste Valgfreds (Niemand) har henviist til en sildigere Tid, saa skulde Spørgsmaalet igjen komme frem; det skulde maaffee komme fra Rigsretten her tilbage igjen til Undersøgelse; men troer den ærede Forsamling, at det er en heldig Vej at komme ind paa? Troer den ærede Forsamling, at det er en klog Maade at udvikle det constitutionelle Liv paa, at stille os i et saadant Forhold til senere Undersøgelser? Og nu denne Rigsret. Vilde vi, hvad vi paa den Maade kunne gjøre den til i det constitutionelle Liv heri Landet? Vi kunne komme til, at gjøre den til meget Mære, end vi nogen sinde kunde ønske, at den skal blive til. Det er ogsaa blevet sagt, at Sagen igjen kunde komme frem gjennem Regnskaberne, saa kunde der blive Spørgsmaal om, hvorledes det skulde gaade med Ansvarligheden; men jeg spørger: Kan nogen Finantsminister lade saa store Summer henstaae paa den Maade i Statsregnskabet? Dersom det var en simpel, almindelig Gjæld, saa vilde vi jo bebreide Finantsministeren, om han ikke havde taget Forholdsregler til at inddrive den, om han ikke havde taget Forholdsregler til idetmindste at sikkre sig Gjældens Beløb. Jeg kan ikke indsee Andet, end at alle de Summer, som vi her ikke bevilge, hvad enten vi for Domstolene gjøre

dem til Gjenstand for Erstatningskrav eller ikke, maa Finantsministeren søge at skaffe sig, han maa søge at skaffe sig dem ad den private Retsvei. Den nærværende Finantsminister har afløst en Formand, som har skullet overlevere ham Finantserne i en vis Skikkelse, i Skikkelse af visse Besiddelser, visse Activer etc.; dersom der mellem disse Activer, dette Tilgodehavende, findes Mangler, saa maa den nærværende Finantsminister ad den private Retsvei stille sin Formand for Domstolene og kræve Regnskab og Rigtighed af ham; det bliver altsaa kun en anden Forsølgelsesmaade, naar vi nægte Bevillingen, uden at udstrække den til Erstatningskrav. Under den næste Sag — som her er bleven bragt paa Bane, ellers skulde jeg ikke have berørt den — ligger Erstatningsspørgsmaalet for, der forekommer Spørgsmaalet om Sagsøgning for Rigsretten; men ligeoverfor Rigsretten betyder Sagsøgning i dette Tilfælde noget ganske Andet, end Sagsøgning ad den private Retsvei; thi der falder Sagsøgningen naturligtvis sammen med Spørgsmaalet: Er der Crimen tilstede ved Siden af den simple Overstridelse af Pengesummerne? For den almindelige Domstol derimod er Spørgsmaalet det: Hvor ere de Penge at faae, som den nærværende Finantsminister skal svare til? Det er Forskjellen, det maae vi stadig have for Øie; naar vi nægte Pengene, uden med det samme at gjøre Erstatningskravet gjældende for Rigsretten, saa skabe vi for den nærværende Finantsbestyrelse en unødvendig Forlegenhed, isald vi erkende — og det gjør jeg — det for en Umulighed at skaffe disse Summer tilveie; det vilde blive en reen Fiction, det vilde kun give Anledning til en indviklet Retsforfølgning uden noget Resultat.

Idet jeg her søger at oplyse den Stilling, hvori den Post, vi her behandle, staaer til den hele Sag, kommer jeg atter til at berøre en Udtalelse af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgfreds (A. Hage), en Udtalelse, som tidligere har fundet Sted af de forskellige Mænd, som have været beskæftigede med denne Materie; men som jeg troede var endelig kommen til at blive saaledes forstaaet, at den ikke mere kunde give Anledning til Misforstaaelser af den Art, som